

СТИЛІЗАЦІЯ ОРНАМЕНТІВ ПИСАНОК

Здобутки минулого є невичерпним джерелом інформації для створення сучасних предметів повсякденного вжитку. Тому щоб не копіювати, а робити щось нове, використання прийому стилізації стало основою дизайну. Надзвичайно багатим першоджерелом для вивчення символіки, орнаментів та побуту в Україні є писанки, адже в кожному регіоні писанкарство розвивалося по-різному та набувало своїх особливих ознак. Велика кількість робіт майстринь стала не тільки культурною спадщиною України, але й базою для нових проектів, колекцій та робіт.

Здавна писанки вважалися сильним оберегом, всі узори набували певного сакрального значення і були певним побажанням мати хороший урожай, здоров'я, щастя у родині та інше. Хоч сучасна людина не є такою віруючою як наші предки, символи все ще викликають у нас певні асоціації. За способом виготовлення писанки поділяються на декілька видів: писанки, солом'янки, мальованки, крашанки, крапанки, дряпанки та бісерки; також сучасні майстри почали створювати нові види декорування яєць, такі роботи безперечно є унікальними витворами та потребують детального розгляду як пошук нових стилів та ідей. Головним інструментом для виготовлення писанки є писачок. Для деяких видів цих творчих робіт також використовували сірники або шпильки. Принцип розпису є досить простим: на яйце розтопленим воском наноситься візерунок, потім роботу занурюють у фарбу (синтетичну або натуральну) і так шар за шаром, цей витвір мистецтва набуває свого фінального вигляду. Орнаменти можуть бути геометричні, рослинні, жанрові, анімалістичні також зображували декоративні плями, зображення споруд та церковна символіка. Зазвичай, як принцип стилізації використовується: узагальнення форми, зміна обрису, спрощення конструкції, зміна характеру форми на більш декоративну, розбір на площини або зміна силуету, також лінійно-спрощена стилізація та деформація кольору разом з текстурою.

На кафедрі технології та дизайну текстильних матеріалів у рамках практичних робіт з дисципліни «Прикладне мистецтво» реалізовано проект «Стилізація елементів рослинного і тваринного світу України для створення візерунків писанкарства та виробів з їх використанням». В таблиці 1 представлено авторська стилізація орнаментів писанок Київщини, Полтавщини, Гуцульщини, Чернігівщини, Центральної Галичини. На основі орнаменту писанки Центральної Галичини розроблено ескізний проект та відповідні аксесуари (рис.1).

Таблиця 1– Стилізація орнаментів писанок

Писанка	стилізація	Писанка	стилізація
			
			
			
			
			

Таку писанку кладуть в колиску до народження немовляти. Зозуленька на писанці пишеться без ділення яйця на сектори – одна пташка і гілочки.

Рис. 1. Ескізний проект «Писанка», асортимент аксесуарів

Метод стилізації, як пошук нових форм та засіб творчого розвитку є найкращим способом для пошуку стилістично цілісного дизайну предметів, естетичного та конкурентоспроможного на ринку продукції товарів легкої промисловості.

Література:

1. Біняшівський Е. Українські писанки / Е. Біняшівський. – К. : Мистецтво, 1968. – 92 с.
2. Світ української писанки / [упоряд. С. П. Сітко, Т. Є. Русанова]. – К. : Кондор, 2005. – 96 с.
3. Писанка – унікальний витвір українського народного мистецтва: історія, традиції, сучасність / Р. Р. Михайлишин // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки. - 2017. - Вип. 2. - С. 191-196.